

Skoleliv

Anbefaling til handling

Til skoler

Skolebarn med diabetes - hvem har ansvaret?

Kommunalbestyrelsen har, jf. bekendtgørelse nr. 38 af 10/01/1995 om tilsyn med folkeskolens elever i skoletiden, ansvaret for, at der på den enkelte skole føres fornødent tilsyn med skolens elever. Dette gælder også for børn med diabetes, som har behov for støtte til at måle blodsukker og administrere insulin.

Skolens leder har ansvaret for at træffe beslutning om den konkrete udøvelse af tilsynet. Tilsynet med skolens elever skal tage udgangspunkt i elevernes konkrete behov og indebærer, at skolen stiller de nødvendige ressourcer til rådighed for at sikre, at børn trygt kan opholde sig i skolen.

For at kunne afdække og sikre behovene for et barn med diabetes er det vigtigt, at der indledes et samarbejde med forældre, diabetessygeplejerske og kommunen.

For at skolen kan løfte den opgave, der ligger i at støtte et barn med diabetes, anbefaler Diabetesforeningen, at skolen søger om at få ekstra timer til en kontaktperson til barnet i skoletiden. Hvor mange timer om ugen, afhænger af barnets alder, behov og formåen. Skolen kan søge om ekstra timer hos kommunen.

Private grundskoler har ikke den samme tilsynspligt som folkeskolen. Mange private grundskoler ligger sig dog tæt op af folkeskolens tilsyn, hvilket fremgår af den enkelte skoles vedtægter. Men rent juridisk er de private skoler ikke forpligtet.

Skolefritidsordningen er, jf. vejledning nr. 10 af 10/01/1995 om tilsyn med folkeskolens elever i skoletiden, underlagt samme regler og krav, som folkeskolen om tilsyn med eleverne. Skolefritidsordningen skal på samme måde som skolen etablere en løsning, der tager udgangspunkt i det enkelte barns alder, behov og formåen.

For forældrene er det en selvfølge, at de har et overordentligt stort ansvar for, at barnet bliver optimalt reguleret. Derfor er de vigtige samarbejdspartnere i reguleringen af barnets diabetes i skoletiden. Men forældrenes ansvar for tilsyn med barnet suspenderes i det tidsrum, hvor barnet befinder sig i skolen. Her er det skolens ansvar.

I forhold til det enkelte barn svinger behov og formåen i relation til diabetes fra dag til dag og med alderen. Børn med diabetes kan have vidt forskellige behov. Vigtigt er det, at barnet ikke oplever at være alene med sin diabetes. Det er for belastende for et barn at bære ansvaret for en kronisk sygdom alene i en ung alder. Skolen bør derfor tilbyde barnet at få en kontaktperson, der har kvalificeret indsigt i diabetes.

For kontaktpersonen er der ekstra tid forbundet med at tage ansvaret og sætte sig ind i barnets diabetes og støtte barnet i skoletiden. Afhængig af barnets alder og formåen har kontaktpersonen følgende opgaver:

- Hjælpe barnet med måling af blodsukker
- Hjælpe barnet med tolkning af blodsukkeret
- Hjælpe barnet med at bestemme insulinmængde ud fra rammer givet af forældre/diabetessygeplejersken
- Være koordinator når klassen skal lave aktiviteter, der har indflydelse på barnets blodsukker
- Være koordinator i forhold til vikarer
- Være opsøgende og hjælpe, hvis barnet virker til at have højt eller lavt blodsukker eller er i insulinchok

For at kunne varetage disse opgaver anbefales det at kontaktpersonen skal modtage specifik undervisning og træning på området.

Undervisning og instruktion skal medføre, at kontaktpersonen bliver i stand til følgende:

- At vejlede den enkelte i injektion af insulin og registrering af resultater
- At forstå diabetessygeplejerskens instruktion i forhold til
- kriterier for anvendelse af insulin
- opbevaring af insulin
- symptomer på lavt og højt blodsukker
- Kan kende tegnene på insulinchok, smøre sukkergel på barnets gummer og ringe 112
- kost og motion - også når dagen ikke følger den normale rytme.
- Blodsukkermåling samt dokumentation
- handle relevant i forhold til målinger, der ikke ligger inden for de anbefalede værdier, som skal fremgå af barnets plan for hans eller hendes diabetes

Erfaringsmæssigt vil kontaktpersonens arbejde i forbindelse med at støtte barnet med tiden blive mindre omfattende, end det i første omgang giver indtryk af, idet han/hun lærer barnets særlige behov at kende:

- De forskellige forholdsregler bliver rutine
- Kontaktpersonen får mere erfaring med barnets diabetes og bliver mindre usikre på, hvordan en given situation skal takles
- Det bliver en naturlig del af dagligdagen

Øvrige voksne omkring barnet bør være i stand til at kende relevante tegn på behov for støtte i forhold til barnets diabetes. Det betyder, at de øvrige voksne med fordel kan modtage undervisning i følgende:

- At kende tegnene på højt og lavt blodsukker
- Proceduren i at kontakte kontaktpersonen i tilfælde af, at en elev har højt eller lavt blodsukker
- Anbefalinger til den rette kost, timing af måltider og motion
- Handling, når barnets normale rytme forstyrres

Hvad gør I som skole?

- Begynd med at holde et møde med barnets forældre, diabetessygeplejerske og kommunen, hvor man kan få et overblik over barnets behov
- Indgå en samarbejdsaftale (skabelon kan findes på Diabetesforeningens hjemmeside www.diabetes.dk)
- Samarbejdsaftalen skal som minimum gennemgås hvert halve år. Hvis der sker ændringer i barnets behov, opdateres aftalen i forhold hertil
- Fastslå i samarbejde med forældrene, hvem, barnets kontaktperson er
- Sig ja tak til undervisning og instruktion fra en diabetessygeplejerske
- Søg kommunen om støttetimer/ekstra ressourcer afhængigt af barnets behov. Privatskoler kan også søge om støttetimer/ekstra ressourcer hos kommunen

Diabetesforeningen
Rytterkasernen 1
5000 Odense C
Telefon 66 12 90 06
df@diabetes.dk
www.diabetes.dk

Diabetesforeningen
Skindergade 38,1 sal
1159 København K
Telefon 66 12 90 06
df@diabetes.dk
www.diabetes.dk